

Haydn Youth String Orchestra Haydn Jeugd Strijkorkest

BELEIDSPLAN 2024

Gemeente Groningen

Bestuur Stichting HJSO

November 2023

HAYDN JEUGD STRIJKORKEST 2024

(SEIZOEN SEPTEMBER 2023 – AUGUSTUS 2024)

Het Haydn Jeugd Strijkorkest (HJSO) is een jeugdstrikkorkest in Noord-Nederland dat zich sinds de oprichting in 1989 op een hoog artistiek niveau begeeft. Met jonge talenten uit heel Noord-Nederland en onder de bezielende leiding van onze twee dirigenten, bewijst Stichting Haydn Jeugd Strijkorkest jaar na jaar dat klassiek leeft.

De stichting stelt zich ten doel het opsporen en begeleiden van extra getalenteerde jonge strijkers in de leeftijd van 9 t/m 19 jaar. Toelating tot het Haydn Jeugd Strijkorkest is mogelijk na een auditie, die jaarlijks aan het eind van het seizoen plaatsvindt. Het Haydn Jeugd Strijkorkest biedt het jong talent training in samenspel en begeleidt de leden tot het niveau van de muziekvakopleiding. Het HJSO is daarmee volgens de Kunstraad Groningen *"een actieve, verbindende schakel tussen jong talent en de professionele muziekpraktijk. (...) Het HJSO is van belang voor de steden en dorpen in de regio, waar middelen soms schaars zijn. Het vacuüm dat daardoor ontstaat wordt op natuurlijke wijze gevuld door een jeugdorkest van niveau."*

Het Haydn Jeugd Strijkorkest is er voor strijkerstalent uit Groningen, Friesland en Drenthe. Het HJSO is het enige jeugdstrikkorkest in de drie noordelijke provincies en vervult daarmee een belangrijke functie voor de gehele noordelijke regio. Het orkest repeteert wekelijks in de Lutherse Kerk te Groningen en indien nodig in het Prins Claus Conservatorium. Het orkest is samengesteld uit violen, altviolen, celli en contrabassen en telt in seizoen 2023-2024 29 spelende leden.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest is voor veel orkestleden een belangrijke stap in hun talentontwikkeling. Veel oud-leden hebben na hun tijd in het HJSO een studie aan het conservatorium afgerond en maken nu naam als musicus of docent, of bekleden managementfuncties in het muziekleven. Vaak hebben zij hun jaren bij het HJSO als zeer belangrijk ervaren voor hun ontwikkeling op weg naar een plaats in de professionele muziekwereld. In het verleden traden bij het orkest solisten op, die op dat moment nog onbekende jonge musici waren, zoals de violisten Simone Lamsma (internationale top-soliste), Janine Jansen (nam haar eerste CD op met het HJSO), en vele andere musici die bekende solisten en kamermuziek-musici zijn geworden of in professionele symfonieorkesten in Nederland zijn terechtgekomen, zoals het Concertgebouworkest. Simone Lamsma heeft waardevolle herinneringen aan haar tijd in het HJSO: *"Wat een bijzondere tijden heb ik mogen beleven bij het HJSO. Muziek verbindt, en kent geen verschillen of grenzen. Het op hoog niveau samen muziek maken geeft niet alleen ontzettend veel vreugde en positiviteit, maar is ook enorm leerzaam. Voor veel jonge mensen is hun tijd bij het HJSO een basis, een fundament geweest – niet alleen op muzikaal vlak, maar ook op menselijk vlak. Het HJSO is een uniek instituut in het noorden van Nederland en een prachtige plek waar talentvolle jonge strijkers zich kunnen verbinden en verenigen."* Het HJSO vervult een bijzondere positie en is een belangrijke schakel in talentontwikkeling. Dat talentontwikkeling en creativiteit op professionele wijze tot bloei kan komen draagt bij aan een positief beeld van Noord-Nederland en daarmee aan een goed vestigingsklimaat.

De artistieke leiding van het Haydn Jeugd Strijkorkest is sinds 2005 in handen van cellist Jan-Ype Nota. Hij is plaatsvervangend aanvoerder cello van het Noord Nederlands Orkest, hoofdvakdocent cello, kamermuziek en Jong Talent Klas aan het Prins Claus Conservatorium te Groningen en hoofdvakdocent cello aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Het management wordt verzorgd door Benthe Klep. Zij is zelf lange tijd lid geweest van het HJSO en na haar studie Kunsten, Cultuur en Media aan de Rijksuniversiteit Groningen keerde zij als zakelijk leider terug bij het orkest Benthe wordt ondersteund door Jorijn Storm, communicatieadviseur bij het Prins Claus Conservatorium. Zij houdt zich voornamelijk bezig met fondsaanvragen, financiën en sponsoring. Inspiciënt Frederik Wassenaar zorgt voor de materiële uitrusting.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest werd opgericht in 1989 en bestaat inmiddels dus al bijna vijfendertig jaar: in 2024 viert het HJSO een nieuw jubileum. De naamgeving is ontleend aan de bijzondere betekenis van Joseph Haydn voor muziek in het algemeen en voor het strijkkwartet in het bijzonder. Voor hun inzet voor de oprichting en ontwikkeling van het HJSO ontvingen dirigent Ben de Ligt en manager Yke Toepoel in 2004 een Koninklijke onderscheiding.

Jonge strijkers met enige ervaring en aanleg kunnen vanaf de leeftijd van negen jaar terecht in het Haydn Voorbereidend Strijkorkest (HVSO). Dit orkest staat sinds 2009 onder leiding van Gijs Philip van Schaik. Hij is als eerste violist verbonden aan het Noord Nederlands Orkest en actief als docent, kamermusicus, arrangeur en dirigent. Het HVSO is een plaats waar orkestleden zich verder ontwikkelen in samenspel en zich kunnen voorbereiden op deelname aan het Haydn Jeugd Strijkorkest. Met veel plezier en inzet wordt gewerkt aan repertoire uit verschillende muzikale stijlperiodes, zodat de orkestleden kennismaken met de verscheidenheid aan muziek die door de eeuwen heen is geschreven voor strijkorkest. Ieder jaar staan ook moderne composities op het programma, soms zelfs geschreven door de jonge orkestleden zelf. Per seizoen mogen één of twee orkestleden (meestal concertmeesters of aanvoerders) solo spelen met hun eigen orkest.

Het HVSO repeteert iedere woensdagmiddag in de Lutherse Kerk in Groningen. Daarnaast worden jaarlijks een studieweekend (samen met het HJSO), een meespeelmiddag en vier à vijf concerten in de regio georganiseerd. Veel orkestleden stromen na het HVSO door naar het HJSO. Dit seizoen bestaat het HVSO uit 25 leden.

Ieder jaar zijn er vlak voor de zomervakantie audities voor beide orkesten. Om door te stromen van het HVSO naar het HJSO, moet opnieuw auditie worden gedaan. De aanwas van nieuwe leden blijft onverminderd groot. Een plaats in het orkest is gewild. Ieder jaar melden zich gemiddeld tussen de 20 en 25 jonge strijkers bij de audities in juni. De oudste leden maken plaats voor hun opvolgers en stromen zelf vaak door naar een muziekvakopleiding. Ieder jaar wordt het orkest verjongd met nieuwe leden die niet willen onderdoen voor het zittende team. Veel van deze nieuwe leden worden aangedragen door gekwalificeerde muziekdocenten die bekend zijn bij het HJSO. Het HJSO heeft in de afgelopen decennia een uitgebreid netwerk opgebouwd van privédocenten in de drie noordelijke provincies, waar het HJSO goede contacten mee heeft. Afhankelijk van hoeveel leden beide orkesten verlaten, is er jaarlijks plaats voor circa vijf tot vijftien nieuwe leden. Kwaliteit gaat daarbij altijd boven kwantiteit. Een goede onderlinge balans in het orkest is cruciaal: de omvang van het orkest is dus flexibel.

Na de coronajaren, waarin het aantal nieuwe aanmeldingen lager lag, is het aantal nieuwe leden nu weer op het oude niveau. Bij de audities in juni 2023 zijn bij het HJSO negen nieuwe leden aangenomen en bij het HVSO tien. We zijn blij te zien dat de kleine dip in nieuwe aanmeldingen van de afgelopen jaren voorbij lijkt te zijn. Uiteraard hopen we dat de aanwas van nieuwe leden de komende jaren stabiel blijft.

Ieder jaar begint na de zomervakantie een nieuw seizoen voor onze orkesten. Op het moment van schrijven is het nieuwe seizoen net van start gegaan en zijn beide orkesten hard aan het repeteren voor de concertperiode. Voor het HJSO beginnen de concerten al vroeg dit jaar. Op 4 november 2023 geeft het orkest een concert in de Aa-kerk in Groningen, tijdens het Sounds of Music Festival. Meer hierover in het volgende hoofdstuk.

PROGRAMMA HJSO 2024

Als altijd is het HJSO-repertoire zowel breed als diepgaand, uit diverse stijlperiodes en per concert afwisselend geprogrammeerd. Voor 2024 is gekozen voor de suite voor

strijkorkest van de Tsjechische componist Leoš Janáček. Hij schreef dit toen hij zelf pas 23 jaar was en het werk weerspiegelt zijn voorkeur voor de victoriaanse muziekstijl. Het is een lichtvoetig, subtiel werk, waarbij aandacht voor de details van groot belang is. Veel orkestleden zijn afgelopen zomer op tournee geweest naar Praag, de stad waar de jonge Janáček studeerde en dit werk componeerde.

Ook speelt het orkest een werk van Anton Arensky, de variaties op een thema van Tsjaikovski. Het werk is gecomponeerd in 1894, een jaar na het overlijden van Tsjaikovski, als eerbetoon aan de beroemde componist. Het stuk bestaat uit zeven korte delen met elk een eigen karakter.

Het derde stuk waar het orkest het seizoen mee start is de achtste symfonie van William Herschel. Herschel is een naam die door velen primair geassocieerd wordt met wetenschap. Als astronoom ontdekte hij onder andere de planeet Uranus en de manen van Saturnus. De muziek die hij geschreven heeft is echter minstens zo indrukwekkend als deze ontdekkingen.

Naast traditionele klassieke composities speelt het orkest ook muziek van hedendaagse componisten en arrangementen van bekende populaire werken. Zo speelt het HJSO op 4 november een werk van John Cage en stukken van diens tijd- en stijlgenoten. Ook zal het orkest in januari 2024 'Oh Danny Boy', 'Sing me a Song' en 'Vivo per lei' uitvoeren met sopraan Lieve Geuens. Verder stelt het HJSO-winnaars van het Haydn Muziek Festival, Aurora Festival, het Prinses Christina Concours en de Epe Talent Award in staat met het orkest te soleren.

Het repertoire bestaat dit seizoen (tot nu toe) uit:

- William Herschel - Symfonie no. 8 in C mineur
- Anton Arensky - Variaties op een thema van Tsjaikovski
- Leoš Janáček - Suite voor Strijkorkest
- Joaquín Turina - Rapsodia Sinfónica
- James Tenney - Swell Piece 1
- Cornelius Cardew - Treatise
- John Cage - Harmonies
- Trad. - Oh Danny Boy
- Bernadette - Sing me a Song
- Andrea Bocelli - Vivo per lei
- Werken met prijswinnaars van diverse festivals en concoursen
- Werk(en) met als solist één of twee prijswinnaar(s) van de Epe Talent Award

REPERTOIRE HVSO

Het HVSO speelt dit jaar de Serenade voor Strijkers van Z. Fibich, Little Symphony van J. Grünlich, de bekende Csardas van V. Monti en het altvioolconcert in G van G. P. Telemann. Het HVSO staat tevens bekend om zijn 'pop-medleys': arrangementen waarbij in één stuk verschillende bekende popnummers voorbijkomen, gearrangeerd door dirigent en arrangeur Gijs Philip van Schaik. Ieder seizoen maakt hij een nieuw arrangement. Een absolute favoriet bij zowel de orkestleden als het publiek.

Vorig seizoen is het HVSO een bijzondere samenwerking met het Groninger Kinder- en Jeugdkoor gestart. Op 3 juni 2023 hebben orkest en koor samen een aantal mooie werken uitgevoerd in de Lutherse kerk in Groningen. Ook in 2024 staat er weer een concert gepland. Net als bij het HVSO staan bij het Groninger Kinder- en Jeugdkoor liefde voor en het plezier in het zingen voorop, net als de sociale beleving van samen muziek maken. Een mooie ontmoeting tussen twee groepen vol jong talent!

HVSO 2023-2024: 1^e violen
2023-2024: 2^e violen

HVSO

HVSO 2023-2024: altviolen
HVSO 2023-2024: celli

PROJECTEN EN CONCERTEN (SEPTEMBER 2023 T/M AUGUSTUS 2024)

REPETITIEWEEKEND

In het weekend van 21 en 22 oktober 2023 trokken het HVSO en het HJSO zich terug in Natuurvriendenhuis Allardssoog in Een-West om intensief aan samenspel te werken.

De orkestleden worden van jongs af aan gevormd in 'teamsport': samenwerking, naar elkaar luisteren en met elkaar omgaan in de unieke setting van een strijkorkest. Een onmisbare aanvulling op ieders individuele les. Naast hard werken en vertrouwd raken met het nieuwe repertoire, is het studieweekend ook altijd een mooie gelegenheid voor de orkestleden om elkaar beter te leren kennen en op die manier beter op elkaar ingespeeld te raken. Daarnaast werken ouders van de orkestleden actief mee om de catering te verzorgen.

Voor de groepsrepetities werkt het Haydn Jeugd Strijkorkest samen met het Noord-Nederlands Orkest. Musici van het NNO gaan tijdens het studieweekend als professionele gastcoaches aan het werk met de verschillende secties van het HJSO (1^e violen, 2^e violen, altviolen en celli/contrabas) en delen zo hun expertise. Het HVSO wordt gecoacht door oud-leden van het HJSO die inmiddels aan het conservatorium studeren en professionals.

Moe, voldaan maar bovenal een enorme ervaring rijker keren de orkestleden aan het eind van het weekend weer terug naar Groningen. In de woorden van Gijs Philip van Schaik, dirigent van het HVSO: *"Het is onvoorstelbaar wat voor slag er wordt gemaakt in het vertrouwd raken met het samenspel en repertoire. Zo'n studieweekend is goud waard, een enorme boost voor de ontwikkeling van de orkestleden."*

SAMENWERKING NOORD NEDERLANDS ORKEST

De komende jaren wil het Haydn Jeugd Strijkorkest, naast de gebruikelijke coaching tijdens het studieweekend, de samenwerking met het Noord Nederlands Orkest graag versterken. Voor de leden van het HJSO is het interessant om te leren van NNO-leden, en andersom is het voor de NNO-leden waardevol om hun kennis door te geven aan jong getalenteerde strijkers. Samenwerking met het NNO komt de artistieke kwaliteit van het HJSO ten goede, motiveert de orkestleden en geeft hun ook een kijkje in de professionele muziekwereld. Zo bezoeken onze orkestleden met regelmaat concerten van het NNO en zal het HVSO het voorprogramma verzorgen van het familieconcert van het NNO in april 2024.

CONCERT SOUNDS OF MUSIC

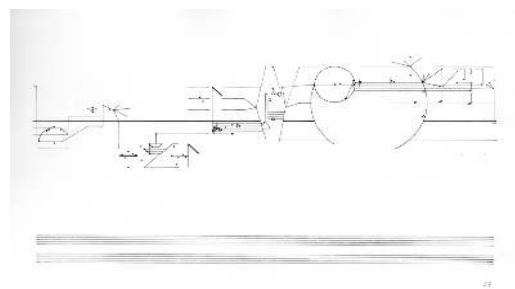
Het concert van het HJSO tijdens het Sounds of Music festival is altijd een bijzondere ervaring voor de orkestleden. Velen van hen maken voor het eerst kennis met experimentele muziek en ze mogen het ook direct spelen en uitvoeren. Dit jaar wordt het orkest begeleid door Joe Puglia, meesterviolist en hoofdvakdocent viool aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Hij laat de orkestleden onder andere kennismaken met een stuk van James Tenney. Waarbij de noten ontbreken en enkel geschreven instructies aanduiden hoe het stuk kan klinken. Ook bij het stuk van Cornelius Cardew ontbreken de bekende noten. De leden leren zo op een geheel nieuwe wijze naar de bladmuziek te kijken. Het concert vindt plaats op 4 november in de Aa-kerk in Groningen.

Swell Piece

for Alison Knowles

To be performed by any number of instruments beyond three, and lasting any length of time previously agreed upon.
Each performer plays one long tone after another (actual durations and pitches free and independent).
Each tone begins as softly as possible, builds up to maximum intensity, then fades away again into (individual) silence.
Within each tone, as little change of pitch or timbre as possible, in spite of the intensity changes.

James Tenney
12/67

De muziek van James Tenney

De muziek van Cornelius Cardew

NIGHT OF THE CLASSICS

Onze orkestleden zijn vaak al van jongs af aan bekend met klassieke muziek. Voor een hele grote groep jongeren geldt echter dat ze niet gauw in aanraking komen met dit genre. Sinds een aantal jaar werken wij daarom samen met het Harens Lyceum, één van de weinige scholen voor voortgezet onderwijs waar klassieke muziek goed op de kaart staat. Samen met de leerlingen verzorgen we twee avonden lang concerten voor een grote groep ouders, broertjes, zusjes, klasgenoten, vrienden, etc. Deze concerten in een bomvol auditorium zijn jaarlijks een geweldig succes. Veel jonge

mensen zijn dan bezig met klassieke muziek – en dat terwijl in het land juist steeds minder leerlingen voor het vak muziek kiezen.

Muziekdocenten en projectleiders Jasper Verkuil en Kirsten Holwerda zijn dan ook ontzettend blij met de samenwerking met het HJSO. *"De deelname van het HJSO aan onze klassieke muzieklavonden is voor onze leerlingen die buiten school meestal niet in aanraking komen met klassieke muziek, de perfecte kennismaking met dit genre. Dat geldt ook voor alle familieleden, vrienden en klasgenoten die komen kijken, waarvan een groot deel gebruikelijk niet naar klassieke concerten zou gaan. In het levendige muzikale schoolklimaat dat we op het Harens Lyceum hebben, vinden we klassieke muziek naast pop en jazz dan ook net zo belangrijk, wat tegenwoordig in het voortgezet onderwijs een uitzondering is."* Door ook die groepen die normaal niet met klassieke muziek in aanraking komen op te zoeken, probeert het Haydn Jeugd Strijkorkest bij te dragen aan een diverse en inclusieve sector.

De concerten op het Harens Lyceum resulteren bovendien in de aanwezigheid van een grote groep scholieren tijdens ons eigen Zomerconcert aan het eind van het seizoen, wat aantoont hoe we jongeren enthousiast maken en houden voor klassieke muziek. Verkuil en Holwerda: *"Bij het HJSO spat het plezier eraf, zodat onze leerlingen andere jongeren superhard zien werken aan een muzikale toekomstdroom. Het is heel inspirerend om te zien en daardoor een muzikale ontmoeting die meer betekent dan alleen het bezoeken van een klassiek concert."*

In eerdere edities stonden twee NOTC-concerten op het programma; sinds enkele jaren zijn dit maar liefst vier verschillende concerten. Voor het orkest zijn de NOTC-concerten een perfecte gelegenheid om zich aan middelbare scholieren en hun families te presenteren; daarnaast kunnen de orkestleden hun liefde voor klassieke muziek delen met leeftijdsgenoten.

KERSTCONCERT

Op zaterdag 16 december 2023 geeft het Haydn Voorbereidend Strijkorkest het eerste concert van het seizoen in samenwerking met de Strijkersstudio van onze HVSO-dirigent Gijs Philip van Schaik, Rita Rouw en Alexandra Vierkant.

Op zondag 17 december 2023 verzorgen het HVSO en het HJSO het traditionele Kerstconcert voor familie en vrienden. Dit is gewoonlijk een bijzonder concert met een volle Lutherse Kerk in Groningen en met de traditionele kerstborrel na afloop.

NIEUWJAARSCONCERT EPE & BENEFIETCONCERT DELFZIJL

Al geruime tijd geeft het HJSO nieuwjaarsconcerten in Epe en benefietconcerten in Delfzijl. Deze concerten zijn altijd in samenwerking met externe solisten en muzikanten, wat de concerten een verrassende draai geeft en een mooie aanvulling is op het repertoire van het HJSO. Zo speelt het orkest dit jaar in Epe samen met sopraan Lieve Geuens. Samen zullen zij een reeks bekende werken ten gehore brengen: 'Vivo per lei' van Andrea Bocelli, 'Sing me a Song' van Bernadette en 'Oh Danny Boy'. In Epe wordt ook altijd een gratis toegankelijke matineevoorstelling verzorgd, bedoeld voor mensen uit het lokale verzorgingshuis.

De concerten in Delfzijl worden vaak georganiseerd in samenwerking met IVAK (de culturele netwerkorganisatie van de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum) en Kunstdelta (een docentencollectief voor dans, muziek, beeldende kunst en theater). Over het concert in 2023 werd het volgende gezegd: *"We kunnen*

terugkijken op een bijzondere en geslaagde uitvoering van het HJSO 2023. Al een kleine week voor het concert was deze geheel uitverkocht. De uitvoering was dan ook super. HJSO gewoon prachtig, zoals we gewend zijn, van hoog niveau. Verrassend was het samenspel van het HJSO met VanderLinde. Een uniek moment voor zowel het orkest en de groep. De band en orkest speelden met een zichtbaar enthousiasme, wat oversloeg op het publiek. Een geslaagde uitvoering."

De samenwerkingen met Epe en Delfzijl zijn altijd weer bijzonder; vrijwel altijd spelen we voor een uitverkochte zaal met enthousiast publiek, en het repertoire is ieder jaar weer vernieuwend.

KAMERMUZIEK

Het voornemen om kamermuziek weer een prominente plek in het programma te geven resulteert afwisselend in een kamermuziekconcert op het Prins Claus Conservatorium en een kamermuziekweekend op Schiermonnikoog. Het spelen van kamermuziek draagt bij aan de individuele ontwikkeling van de leden en stimuleert deelname aan diverse concoursen (zoals het Prinses Christina Concours) en de Jong Talentklas van het Prins Claus Conservatorium. Vaak kan ons kamermuziekconcert gelden als try-out voor spannende audities later in het seizoen. De planning van onze kamermuziekconcerten wordt dan ook altijd afgestemd met de organisatoren van dit soort concoursen, evenals de Muziekdagen in Orvelte, een evenement dat net als onze eigen activiteiten draait om samenspelen met elkaar.

De concertmeesters van het HJSO organiseren het kamermuziekconcert. Zij stellen onder andere het programma op en maken het repetitierooster, waardoor zij tevens leerzame ervaring opdoen met het organisatorische aspect.

KLASSIEK IN 'T VEEN

Op 14 mei 2023 gaf het HJSO een Moederdagconcert in de uitverkochte Concertboerderij d'Rentmeester in Valthermond, georganiseerd door Klassiek in 't Veen. De stichting Klassiek in 't Veen verzorgt klassieke kamermuziekconcerten, masterclasses, workshops en projectconcerten in het veen in zuidoost Drenthe: een gebied waar weinig aanbod is betreffende klassieke muziek. Naast de behoefte aan klassieke concerten op topniveau, besteedt de stichting extra aandacht aan jong talent, door projectmatig kinderconcerten te organiseren. Ook verzorgen jonge musici concerten in samenwerking met gerenommeerde musici; de zogenaamde 'participatory concerts'. Hiermee bereikt de stichting een brede leeftijdsgroep. Concertboerderij d'Rentmeester is een prachtige concertlocatie met een geweldige ambiance en akoestiek, en de speerpunten van Klassiek in 't Veen sluiten naadloos aan bij die van het Haydn Jeugd Strijkorkest. Het orkest kijkt er dan ook naar uit om volgend seizoen weer terug te keren naar Klassiek in 't Veen. Het concert zal nog gepland worden.

ZOMERCONCERTEN

De zomerconcerten van het HJSO & HVSJO zijn de muzikale hoogtepunten van het seizoen, waarbij onze orkesten het resultaat laten horen van een jaar hard werken aan prachtige muziekstukken. Op 8 juni 2024 zal het HJSO laten horen waar het een jaar lang hard aan gewerkt heeft. Het concert zal plaatsvinden in de Nieuwe Kerk. Op zaterdag 15 juni 2024 geeft het Haydn Voorbereidend Strijkorkest onder leiding van Gijs Philip van Schaik een slotconcert in het Prins Claus Conservatorium in Groningen.

CITYPROMS LEEUWARDEN

Op 29 juni 2024 laat het Haydn Jeugd Strijkorkest van zich horen op het grootste klassieke muziekfestival van het Noorden: CityProms Leeuwarden. Van modern

klassiek tot jazz, soul en HaFaBra: al meer dan tien jaar lang maakt het CityProms Festival naam als het feest van de vele smaken. Naast muziek hecht het festival sterk aan educatie, innovatie en samenspel van honderden musici. De ruim veertig concerten worden op bijzondere vaak sfeervolle locaties in het centrum van Leeuwarden gegeven. CityProms staat daarnaast bekend om zijn voortreffelijke en vaak interactieve jeugdvoorstellingen. Het HJSO mag bij dat feest niet ontbreken en we zijn blij dat we zijn opgenomen in de programmering van dit festival. Het orkest mag spelen op het hoofdpodium tijdens het onderdeel FutureProms. Het overwegend jonge publiek mag bij dit festival gratis naar binnen, waarmee de drempel om ook eens een klassiek concert te bezoeken wordt verlaagd. Het Haydn Jeugd Strijkorkest zal komende zomer dus deel uitmaken van een waar spektakel in de binnenstad van Leeuwarden.

VUURVOGEL FESTIVAL ZWOLLE

Een dag later, op 30 juni 2024, neemt het Haydn Jeugd Strijkorkest deel aan de eerste editie van het Vuurvogel Festival Klassiek in Zwolle, dat wordt georganiseerd door Stichting de Vuurvogel in samenwerking met Symphonica Stadshagen. Dit is een klassiek muziekfestival voor jongeren, met de nadrukkelijke ambitie om een jaarlijks duurzaam festival te worden. Het HJSO verzorgt op de zondagmiddag een concert. Naast dit concert op het hoofdpodium verzorgt een kleiner ensemble, samengesteld vanuit het HJSO, een akoestisch optreden tussen het publiek.

CD OPNAMES, SPOTIFY EN VIDEOCLIP

Het opnemen van één of meerdere muziekstukken, waarbij de uitvoering tot in de puntjes verzorgd moet zijn, vormt een belangrijk onderdeel van onze opleiding. In verband met de educatieve functie is het wenselijk om ieder jaar opnames te maken. Ieder jaar wordt er een opnameweekend gepland, waarin het orkest op hoog niveau de stukken speelt voor de opname.

We werken sinds een paar jaar aan alternatieven voor een cd. Zo is het Haydn Jeugd Strijkorkest te vinden op het muziekplatform Spotify, met een aantal bijzondere en populaire werken die de afgelopen jaren zijn geproduceerd. Digitale media zijn een geschikte manier om ook de jongere doelgroep beter te bereiken. De komende jaren zullen we dan ook het repertoire daar steeds verder uitbreiden.

In 2021 is er, tijdens de corona periode, voor het eerst een videoclip opgenomen. Deze heeft een groot publiek bereikt en werd goed ontvangen. Het doel is om het niet te laten bij één videoclip en in de toekomst dit project vaker te herhalen.

AURORA FESTIVAL

Al eerder stond het Haydn Jeugd Strijkorkest op het programma van het Aurora Festival (voorheen Peter de Grote Festival). Vanwege het grote succes van vorig jaar geven we hier ook dit jaar weer een concert. Het HJSO kijkt ernaar uit om het seizoen op 18 juli 2024 af te sluiten op het festival, alvorens het orkest vertrekt voor een concertreis van tien dagen.

OVERZICHT CONCERTEN

Naast bovengenoemde activiteiten en concerten hebben nog meer concerten plaatsgevonden. Het HJSO is actief in alle drie de noordelijke provincies, en ook in de rest van Nederland. Hieronder een overzicht met alle concerten voor het seizoen 2023-2024.

CONCERTEN HAYDN JEUGD STRIJKORKEST 2023-2024:

21/22-10-2023	Hele dagen	Natuurvriendenhuis Allardsoog, Een-West: studieweekend HVSO & HJSO
4-11-2023	19.30 uur	Aa-kerk, Groningen: Sounds of Music festival
23/24-11-2023	19.30 en 21.00 uur	Harens Lyceum, Haren: Night of the Classics
17-12-2023	15.00 uur	Lutherse Kerk, Groningen: Kerstconcert HVSO & HJSO
20-01-2024	20.00 uur	Grote Kerk, Epe: Nieuwjaarsconcert (+ besloten matinee voor ouderen uit verzorgingstehuizen)
11-02-2024	20.00 uur	Kruiskerk, Delfzijl
10-03-2024	15.00	Culturele Kring Peize
24-03-2024	15.00 uur	Hooge Heem, Grootegast
14-04-2024	15.00 uur	Stefanuskerk, Finsterwolde
25-05-2024	20.00	Theater Ogterop, Meppel
08-06-2024	20.00 uur	Nieuwe Kerk, Groningen: Zomerconcert
15/16-06-2024	Hele dag	Lutherse Kerk, Groningen: opnames
23-07-2024	Hele dag	Audities
29-06-2024	n.t.b.	CityProms, Leeuwarden
30-06-2024	n.t.b.	Vuurvogel Festival, Zwolle
18-07-2024	20.00	Concert Aurora Festival, Woudbloem
30-07 t/m 08-08 2024	Hele dagen	Concertreis
Maart/april 2024	n.t.b.	Meespeeldag provincie Drenthe

CONCERTEN HAYDN VOORBEREIDEND STRIJKORKEST 2023:

21/22-10-2023	Hele dagen	Natuurvriendenhuis Allardsoog, Een-West: studieweekend HVSO & HJSO
---------------	------------	--

16-12-2023	15.00 uur	Lutherse Kerk, Groningen: Kerstconcert i.s.m. Strijkersstudio
17-12-2023	15.00 uur	Lutherse Kerk, Groningen: Kerstconcert HJSO & HVSO
20-12-2023	16.00	Doopsgezinde kerk Groningen: concert kerstviering kerk
23-03-2024	15.00	Lutherse Kerk, Groningen: Meespeelmiddag + Presentatieconcert
06-04-2024	n.t.b.	Concert voorprogramma familieconcert NNO
20-04-2024	15.00	Lutherse Kerk, Groningen: concert in samenwerking met het Groninger Kinder- en Jeugdchoor
29-05-2024	15.00 uur	UMCG, Lunchconcert
08-06-2024	15.00	Lutherse Kerk, Groningen: Klasgenotenconcert
15-06-2024	16.00 uur	Prins Claus Conservatorium, Groningen: HVSO Slotconcert,
23-06-2024	Hele dag	Prins Claus Conservatorium, Groningen: Audities

SOLISTEN

Ieder jaar geeft het HJSO jonge talenten de kans om hun solistische vaardigheden verder te ontwikkelen door als solist met het orkest op te treden. Solisten zijn afkomstig uit het eigen orkest en van daarbuiten. Deze solisten zijn reeds bekende jonge professionals, winnaars van diverse muziekconcoursen met een klassieke achtergrond of juist gespecialiseerd in lichte of popmuziek. Bij het Haydn Muziek Festival en het Aurora Festival wordt in dit kader jaarlijks de 'HJSO Solistenprijs' uitgereikt aan veelbelovend talent. Soms treedt het HJSO op met gerenommeerde professionals. In het verleden werd bij het orkest gesoleerd door op dat moment nog onbekende jonge musici zoals de violisten Janine Jansen, Sonja van Beek, Simone Lamsma, Marlene Hemmer, Nadia Wijzenbeek, Birthe Blom, Dana de Vries, Lisa Jacobs en vele anderen.

De solisten voor dit seizoen zijn nog niet bekendgemaakt, maar zullen op de website verschijnen zodra ze geselecteerd zijn.

De jaarlijkse buitenlandse reis is in alle opzichten het hoogtepunt van het seizoen. Voor een onbekend publiek moet het orkest zich waarmaken; er wordt dagelijks gerepeteerd en een concert gegeven. Familie en de vertrouwde achterban zijn ineens ver weg. De tournee stelt hoge eisen aan de muzikale en persoonlijke vaardigheden van de leden. De aantrekkingskracht van het Haydn Jeugd Strijkorkest wordt verhoogd door aansprekende tournees.

Afgelopen seizoen is het orkest naar Tsjechië en Duitsland geweest: de steden Pilsen, Praag, Dresden en Leipzig stonden op het programma. Naast concerten in mooie kerken heeft het orkest ook openbare concerten gespeeld, zoals in Marianske-Lazne in Tsjechië in een oude zuilengalerij. Het absolute hoogtepunt van de reis was een concert in de St. Thomaskerk in Leipzig. Niet alleen een fantastische kerk die helemaal vol zat met publiek, maar ook de laatste rustplaats van Johann Sebastian Bach.

Tijdens de concertreizen treedt het HJSO op als cultureel ambassadeur voor (Noord-)Nederland en wil het orkest graag leren van de muziekcultuur van het gastland. Ons repertoire wordt voor de tournee altijd aangevuld met een muziekstuk uit het land van bestemming. In het programma van dit jaar zit al muziek uit Tsjechië verwerkt, namelijk van de componist Josef Suk. Het stuk werd met veel enthousiasme ontvangen door het Tsjechische publiek.

De tournee vormt een onlosmakelijk onderdeel van het lidmaatschap van het HJSO. Het HJSO rekent op de deelname van alle leden. De tournee wordt altijd gepland in de officiële schoolvakantie. De kosten worden hoofdzakelijk gedekt uit sponsoring en subsidie, en de leden betalen hier zelf ook een bijdrage voor.

EDUCATIE

Het orkest ziet het als zijn taak om toekomstige generaties strijkers te inspireren door het tonen van het speelplezier, de sociale cohesie en het niveau van het Haydn Jeugd Strijkorkest. Het HVSO & HJSO zijn de natuurlijke opvolger voor kinderen die in de klas of elders met klassieke muziek in aanraking zijn gekomen en zo hun talent en liefde voor muziek hebben ontdekt. Het is bijzonder belangrijk dat er een plaats is voor kinderen om hun talent verder te ontwikkelen.

Ook voor veel docenten in de regio zijn onze orkesten van grote waarde. Samenspel is een belangrijk onderdeel om verder te groeien en jezelf te ontwikkelen. Individuele docenten kunnen dit niet bieden, omdat er vaak te veel verschillende instrumenten zijn en het aantal leerlingen per instrument te laag is.

Voor deze getalenteerde jongeren is het dus van wezenlijk belang dat er een jeugdorkest op hoog niveau is, waar ze ervaring kunnen opdoen met het geven van concerten en samenspel en ook om andere getalenteerde strijkers uit de regio te leren kennen. Onze orkestleden worden van jongs af aan gevormd in 'teamsport': samenwerking, naar elkaar luisteren en met elkaar omgaan in de unieke setting van een strijkorkest. Een onmisbare aanvulling op ieders individuele les. Afgezien van het feit dat het HVSO/HJSO een broedplaats is voor vakstudenten en musici, zijn we ook een permanente kweekvijver van muzikliefhebbers en concertbezoekers van alle generaties.

Elk jaar worden meespeeldagen georganiseerd door het HJSO en het HVSO. Op dit moment staan er twee meespeeldagen op het programma, in maart en april, waarop geïnteresseerde jonge strijkers mogen meespelen met het orkest en kunnen sfeer proeven. Alle deelnemers werken tezamen met de leden van het HJSO of HVSO aan een orkestwerk en voeren dit aan het eind van de dag uit voor familie en vrienden.

Daarnaast geeft het Haydn Jeugd Strijkorkest elk jaar een educatief concert op een basisschool. Tijdens deze concerten leggen we veel uit over de instrumenten, het orkest en de muziek, maar wordt vooral ook het plezier van samen muziek maken benadrukt. Zo speelde het orkest vorig jaar op de gelijknamige Haydnschool. Het programma sprak tot de verbeelding van de leerlingen en hun ouders. Dansende beren en een aangeschoten altvioliste in Bartók's 'Slightly Topsy', een wedstrijdje 'wie het stilst kan luisteren' (de ouders verloren), college over hoe varkensdarmen worden gebruikt voor snaren, en de bouw van strijkinstrumenten waar geen spijker of schroef aan te pas komt: oftewel een leerzame avond. De orkestleden en leerlingen hebben van elkaar genoten en elkaar geïnspireerd met prachtige muziek, maar ook met de verhalen en informatie over de muziek.

2 Het HJSO op de Haydnschool

Het Haydn Jeugd Strijkorkest wil zich tevens blijven presenteren op middelbare scholen, dus aan de leeftijdsgenoten van de orkestleden. De samenwerking met het Harens Lyceum (Zernike College, zie ook pagina 6/7) wordt in dat kader verstevigd.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest zoekt specifiek naar jongeren die het talent en de potentie hebben om een vakopleiding te volgen. Het HJSO is in beginsel een opleidingsinstituut en die rol wil de stichting ook de komende jaren blijven vervullen. Daarmee onderscheidt de stichting zich van muziekscholen of muziekverenigingen, die in de breedte amateurs begeleiden.

Het HJSO is succesvol als opleidingsinstituut; de doorstroom naar het conservatorium is onverminderd hoog. Veel oud-leden, gemiddeld een derde, hebben een studie aan het conservatorium afgerond en maken nu naam als professioneel musicus. Vaak hebben zij hun jaren bij het HJSO als zeer belangrijk ervaren voor hun ontwikkeling op weg naar een plaats in de professionele muziekwereld.

MARKETING

"Landelijk en internationaal vervult het orkest een kleine maar waardevolle ambassadeursfunctie. Het HJSO schept ontwikkelkansen voor jong talent en realiseert veel inspirerende concerten. Mede dankzij haar open houding levert het HJSO een waardevolle maatschappelijke, verbindende én economische bijdrage aan de regio (Kunstraad)."

Met onze activiteiten en de locaties waar we optreden, denken we na over hoe we binnen onze mogelijkheden een zo divers mogelijk publiek kunnen bereiken. Voorbeelden hiervan zijn onze jaarlijkse concerten bij verzorgingstehuizen en het UMCG – doelgroepen die normaal gesproken minder gauw in aanraking komen met klassieke muziek. Zorgmedewerker bij ZINN Agnes van Linschoten vertelt: *"Het is zo fijn dat en af en toe iets of iemand langskomt. De bewoners waarderen het dat er mensen zijn die aan ze denken. We genieten er met elkaar van. Want muziek verbindt, en in muziek kun je emotie kwijt."* Een mooi voorbeeld van de kracht van inclusie, waar het HJSO op bescheiden wijze aan probeert bij te dragen. Ook geven wij concerten op basisscholen om jonge kinderen op speelse wijze kennis te laten maken met klassieke muziek, zoals benoemd bij 'Educatie'. Tijdens de openbare (buiten)concerten verrast het HJSO vaak veel nieuw publiek van heel diverse komaf met een optreden. Het HJSO bereikt zo een gemêleerd publiek.

De organisaties en podia die het HJSO inhuren, verzorgen het grootste deel van de marketing voor de concerten. Voor concerten in eigen beheer verzorgt het orkest zelf de promotie door middel van affiches, flyers, persberichten, e-mailing en online marketing. Werving van nieuwe leden gebeurt door middel van mailingen, flyers en affiches, waarbij het netwerk van (alt)viol- en cellodocenten heel waardevol is. Bij de marketing wordt het HJSO ondersteund door een professionele webmaster. Op de website is alle informatie over het orkest te vinden. In samenwerking met Smeedijzer Internet heeft het HJSO in 2021 gezorgd voor een compleet vernieuwde website, die een fris en eigentijds beeld geeft van het orkest. Professionals Alma Popeyus en Hein Schütz verzorgen doorgaans de beeldregistraties en beeldregie, Arnoud van der Laan (AE producties) doet de audioregistraties en mastering. Ook leerlingen van het Harens Lyceum verzorgen beeldregistraties van onze optredens daar.

Het publieksbereik van het Haydn Jeugd Strijkorkest is doorgaans uitstekend. Het blijft van belang dat we altijd goed zichtbaar blijven: niet alleen voor concertlocaties en het publiek, maar ook zodat ambitieuze jonge strijkers ons weten te vinden. Het HJSO is ook op sociale media actief. Op Facebook heeft het orkest een vaste schare fans uit binnen- en buitenland opgebouwd die via dit medium voorzien worden van de laatste informatie, aankondigingen en foto's van onze muzikale activiteiten. Ook via Instagram wordt de achterban op de hoogte gehouden. Dit kanaal, dat in vergelijking met Facebook meer wordt gebruikt door de orkestleden zelf en hun leeftijdsgenoten,

wordt bijgehouden met behulp van enkele orkestleden. Op deze manier wordt ook actief een jonger publiek aangesproken.

De combinatie van offline en online marketing blijkt goed te werken voor de verschillende doelgroepen die het HJSO wil aanspreken. Bovendien wordt energie gestoken in het uitbreiden en onderhouden van het vrienden- en donateurenbestand van het orkest, net als de contacten met samenwerkingspartners en concertlocaties.

De afgelopen jaren is daarnaast succesvol geëxperimenteerd met crowdfundingacties en optreden op bijzondere openbare plekken, wat ook de nodige publiciteit heeft opgeleverd. Zo speelde het orkest in 2020 vanaf het dak van het Groninger Forum het Grunnens Laid, in samenwerking met stadsbeiaardier Auke de Boer vanuit de Martinitoren. Voor 2024 staat wederom een concert tijdens CityProms op de planning, het grootste klassieke muziekfestival van het noorden. CityProms staat daarnaast bekend om zijn voortreffelijke en vaak interactieve jeugdvoorstellingen. Het overwegend jonge publiek mag bij dit festival gratis naar binnen, waarmee de drempel om ook eens een klassiek concert te bezoeken wordt verlaagd.

Tot enkele seizoenen geleden verscheen regelmatig een (dubbel-)cd van het HJSO, met opnames van het orkest. We merken dat er bij het concertpubliek, maar ook in het contact met potentiële sponsors, behoefte is aan recente cd's van het HJSO. Daarmee blijft de cd een krachtig marketinginstrument voor het orkest. Daarnaast zijn de opnames zelf een belangrijk onderdeel van onze opleiding. De komende jaren zullen we dit ook blijven uitbreiden met het muziekplatform Spotify en nieuwe projecten zoals videoclip (zie ook 'CD-opnames, Spotify en Videoclip', pagina 11).

ORGANISATIE

Het bestuur van de stichting Haydn Jeugd Strijkorkest bestaat momenteel uit dhr. A.J.P. (Anton) Buijs (voorzitter), mevr. J.I. (Jorijn) Storm (penningmeester), dhr. F.R. (Fokke) Fennema, mevr. M.J. (Marieke) Zwaving. Dhr. L.J.I. (Bas) Muller is erevoorzitter.

De activiteiten worden op projectbasis gerealiseerd door freelance of ingeleende professionals: Jan-Ype Nota (artistiek leider en dirigent), Gijs Philip van Schaik (arrangeur en dirigent HVS0), Benthe Klep (management) en Jorijn Storm (ondersteuning financieel management). Inspiciënt Frederik Wassenaar en Jorijn Storm ontvangen voor hun werkzaamheden een maximale vrijwilligersvergoeding. De inzet van overige vrijwilligers (veelal ouders) is beperkt en richt zich met name op de catering tijdens repetities en concerten. Deze vrijwilligers helpen het orkest tegen een onkostenvergoeding, en doneren hun (beperkte) onkosten soms aan het orkest.

Voor repetities, meespeeldagen en cd-opnames huurt het orkest de Lutherse Kerk, mede vanwege de uitstekende akoestiek. Wanneer de kerk niet beschikbaar is, kan het orkest uitwijken naar het Prins Claus Conservatorium, dat het HJSO ondersteunt in de vorm van kantoorruimte en -faciliteiten.

Het HJSO streeft ernaar de richtlijnen van de Code Cultural Governance, de Code Culturele Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code zo goed mogelijk na te leven. Sinds 2015 leeft de stichting de Code Cultural Governance na. De bevoegdheden en verantwoordelijkheden van zowel bestuur als directie zijn verwoord in een bestuursreglement en een directiereglement. De stichting stelt een meerjarenplan op en werkt de details uit in een jaarplan. Ieder jaar wordt een inhoudelijk verslag van de activiteiten gemaakt. De accountant verzorgt de administratie en de jaarrekening. Het bestuur komt gemiddeld zes keer per jaar bijeen. Als de situatie daartoe aanleiding

geeft, wordt vaker vergaderd. De zakelijk leider is bij deze vergaderingen aanwezig. Verslagen worden in het archief bewaard.

Ieder jaar wordt gekeken wat de stand van zaken is rondom de bestuurstermijnen en of de bestuursleden officieel moeten aftreden of herkiesbaar zijn. Op deze manier blijft de kijk van het bestuur op het HJSO fris en vernieuwend. Bij de keuze van nieuwe bestuursleden wordt gekeken naar de diversiteit van het bestuur in leeftijd, geslacht en achtergrond, waarbij verschillende zienswijzen juist wenselijk zijn.

Ook de Fair Practice Code is een aandachtspunt bij het HJSO. Vanuit eigen gedrevenheid wordt er, net als bij vele andere culturele organisaties, soms extra tijd in het orkest geïnvesteerd door de zakelijk leider, dirigenten en orkestinspiciënt. Dit jaar, bij het aantreden van de nieuwe manager, is de vergoeding voor het management verhoogd, omdat de bestaande vergoeding niet meer in verhouding bleek te staan met de hoeveelheid werk. Ook zijn de vergoedingen voor de remplaçanten die zich voor het HJSO inzetten vorig jaar verhoogd. Ieder jaar wordt bovendien extra geld gereserveerd voor personeel, om tegemoet te komen aan de inflatie. Ook vinden we het belangrijk om coaches en andere medewerkers eerlijk te betalen. Op deze posten willen we dan ook niet bezuinigen. Recent is er vanuit de gemeente Groningen een bijdrage toegekend ter ondersteuning van de Fair Practice Code naar aanleiding van onderzoek van het onderzoeksbureau SiRM.

Hieronder wordt verder ingegaan op de toepassing van de Code Culturele Diversiteit & Inclusie.

BIJDRAGE AAN AMBITIES EN STRATEGIËN - POSITIE IN DE KETEN

Tot slot lichten wij toe hoe wij bijdragen aan de ambities en strategieën van de gemeente Groningen zoals geformuleerd in de Cultuurnota 2021-2024. Hierbij focussen wij op:

1. Sterke basis
2. Talent en vernieuwing
3. Samenleven met cultuur

Een sterke basis

Al ruim drie decennia lang is het HJSO dé plek voor jong strijkerstalent in het noorden om zich te ontwikkelen. Het HJSO speelt op topniveau en mag worden gerekend tot de beste jeugdstrikkorkesten van Nederland. Van de kandidaten wordt behalve een hoog speelniveau ook ambitie en inzet verwacht. Het HJSO stelt de podiumprestatie centraal en mede daarom zijn de eisen voor toetreding relatief zwaar.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest is hiermee een wezenlijk onderdeel van de keten klassieke muziek in Groningen. Zoals de Kunstraad schreef: "*Het HJSO vormt als vrijetijdsorkest een verdienstelijke schakel in de klassieke muzieketen van jong talent dat doorstroomt naar de vakopleidingen of muziekeducatie.*" Deze keten begint al bij het Haydn Voorbereidend Strijkorkest, waar jonge kinderen vanaf tien jaar worden voorbereid op het spelen op topniveau en op deelname aan het Haydn Jeugd Strijkorkest. Het HJSO biedt het jong talent training en ontwikkeling in orkest- en samenspel en begeleidt en stimuleert de leden tot het niveau van de muziekvakopleiding. Het HJSO werkt samen met onder meer het Aurora Festival, het Prins Claus Conservatorium, het Noordpool Orkest, het Kamerorkest van het Noorden en het Noord-Nederlands Orkest; organisaties waar onze leden na hun muziekvakopleiding naar kunnen doorstromen en verder aan hun muzikale ontwikkeling kunnen werken. Dat is essentieel. Om ook in de toekomst voldoende musici in de professionele orkesten te hebben is een continue leerlijn nodig, die alles bij elkaar ongeveer 20 jaar duurt.

In bijna 35 jaar tijd heeft het HJSO zich ontwikkeld tot een jeugdorkest van formaat. Het HJSO heeft een sterke formule ontwikkeld om plezier en discipline met elkaar te verbinden. Vanuit de drie noordelijke provincies komen onze leden iedere week samen in Groningen om te repeteren en hun talenten verder te ontwikkelen. De naam Haydn Jeugd Strijkorkest is dan ook onlosmakelijk met talentontwikkeling in het noorden verbonden. Dankzij de vele concertreizen binnen en buiten Europa en deelname aan diverse concoursen heeft het orkest ook in het buitenland een goede reputatie opgebouwd.

Het HJSO neemt in de keten van de klassieke muziek een unieke positie in en wordt door veel oud-leden gezien als een essentiële schakel op weg naar de professionele muziekwereld. In tegenstelling tot bijvoorbeeld de muziekschool, die gericht is op een brede cultuurparticipatie, is het HJSO er voor een kleine groep kinderen met veel talent. Het orkest is daarmee de unieke schakel tussen de amateurkunst en de vakopleiding.

Talent en vernieuwing

Groningen is de stad waar jong strijkerstalent uit heel Noord-Nederland zich wekelijks verzamelt om hun muzikale talent verder te ontwikkelen. Dankzij zijn centrale ligging en de nabijheid van onder meer het Prins Claus Conservatorium en het Noord Nederlands Orkest is Groningen de ideale uitvalbasis voor het HJSO. Vanwege de jarenlange samenwerking met deze twee instellingen, is de doorstroom van jonge strijkers naar het PCC groot: een kwart tot een derde van de strijkersstudenten heeft in het HJSO gespeeld. Het HJSO heeft tevens nauwe banden met het Aurora Festival, de Strijkersstudio en vele particuliere docenten. Deze samenwerkingen zorgen voor de toestroom van jong strijkerstalent, faciliteren het orkest en komen de artistieke kwaliteit van het HJSO ten goede.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest draagt naast de kernactiviteiten op allerlei anderen manieren bij aan de ontwikkeling van jonge talenten in Groningen. Zo geeft het HJSO jonge talenten de kans om te soleren met het orkest; leden uit het eigen orkest, winnaars van diverse muziekconcoursen, maar ook studenten en jonge professionals. Ieder jaar worden enkele conservatoriumstudenten ingehuurd om mee te spelen in het orkest. Meestal zijn dit de contrabassisten, omdat die in de leeftijd tot 19 jaar moeilijk te vinden zijn op het gevraagde niveau. Dit is niet alleen een waardevolle toevoeging voor ons orkest, maar ook een leerzame ervaring voor de studenten. Tijdens het jaarlijkse studieweekend worden oud-HJSO-leden die aan het conservatorium studeren ingezet om de sectierepetities van het Haydn Voorbereidend Strijkorkest te leiden, zodat zij hun educatieve vaardigheden verder kunnen ontwikkelen. De sectierepetities van het HJSO staan onder leiding van leden van het Noord-Nederlands Orkest.

In de afgelopen 35 jaar hebben we veel ervaring opgedaan, maar we leren nog altijd bij in een steeds veranderende context. Het HJSO is een sterk, duurzaam merk met een solide, hoge kwaliteit – maar we willen scherp blijven en altijd verder blijven kijken naar verbetering. Voor de periode 2021-2024 zullen we daarom blijven kijken naar hoe we onszelf kunnen vernieuwen en versterken. Onderwijl zijn we ook bezig met voorbereidingen voor de nieuwe beleidsperiode, die zich alweer bijna aandient. Het HJSO heeft sinds 2023 een samenwerking met het Groninger Kinder- en Jeugdkoor. Dit concert zal in 2024 weer worden uitgevoerd, op 20 april in de Lutherse Kerk. Bij het HJSO staat onder meer een samenwerkingsverband gepland met een van Groningens cultuurpijlers, het Noord-Nederlands Orkest, onder leiding van de vaste gastdirigent, Anthony Hermus (tevens artistiek adviseur van de Nationale Jeugdorkesten Nederland). Een voorbeeld in optima forma van hoe de keten werkt.

In de kadernota Cultuur van de Gemeente Groningen is te lezen dat het ontwikkelen van talent wordt beschouwd als een investering in de toekomst van cultuur en de toekomst van de samenleving. Creatieve en artistieke talenten worden van essentieel belang gevonden voor de bloei, het niveau en de dynamiek van het (culturele) leven in Groningen. De gemeente schrijft: *"De focus in deze strategie ligt met name bij talenten die beschikken over de capaciteiten om hun artistieke en creatieve talent op een hoog niveau te beoefenen. Die er professioneel mee bezig zijn, maar hun weg in de beroepsuitoefening nog moeten vinden."* Dit is exact hetgeen waarbij het HJSO zijn leden probeert te ondersteunen – talentontwikkeling is onze kernactiviteit. De educatieve functie van het HJSO is van onschatbare waarde voor de talentontwikkeling van vele individuele musici.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest is de plek waar jong strijkerstalent uit heel Noord-Nederland zich wekelijks verzamelt om hun muzikale talent verder te ontwikkelen. Dankzij zijn centrale ligging en de nabijheid van onder andere het Prins Claus Conservatorium en het Noord Nederlands Orkest is Groningen de ideale uitvalsbasis voor het HJSO. Vanwege de jarenlange samenwerking met deze twee instellingen, is de doorstroom van jonge strijkers naar het PCC groot: een kwart tot een derde van de strijkersstudenten heeft in het HJSO gespeeld.

Het HJSO heeft tevens nauwe banden met het Aurora Festival, de Strijkersstudio en vele particuliere docenten. Deze samenwerkingen zorgen voor de toestroom van jong strijkerstalent, faciliteren het orkest en komen de artistieke kwaliteit van het HJSO ten goede.

Samenleven met cultuur

Als HJSO hebben we een duidelijke taak voor de basis; we leveren een fundament voor jong talent. De missie van het HJSO is om talent te ontwikkelen en wij selecteren daarom op aanleg. We proberen echter wel degelijk een brede doelgroep te bereiken en enthousiast te maken, en naar groepen toe te gaan die we anders niet zo snel bereiken. Met onze activiteiten en de locaties waar we optreden, denken we na over hoe we binnen onze mogelijkheden een zo divers mogelijk publiek kunnen bereiken en kunnen bijdragen aan de Code Culturele Diversiteit & Inclusie.

Het HJSO streeft ieder jaar naar enkele vrij toegankelijke binnen- en buitenoptredens zodat zowel de echte liefhebbers als het brede publiek worden bereikt en het orkest zichtbaar is als jeugdstrijkorkest van het noorden. Ook zoeken we actief bepaalde doelgroepen op door op scholen en in verzorgingstehuizen te spelen, zoals ook toegelicht bij het onderdeel Marketing (pagina 14). Hoewel de drempel voor toetreding tot het orkest qua niveau relatief hoog is, is de drempel voor concertbezoek dat dus juist niet. Dankzij de interactieve presentatie van dirigent Jan-Ype Nota, zijn de concertprogramma's voor iedere luisteraar (jong of oud, leek of ervaren) heel toegankelijk. Hij geeft iedereen op zijn eigen niveau een handvat om naar de muziek te luisteren en ervan te genieten. Het HJSO genereert met zijn concerten zo een verbindende en inclusieve waarde.

Het HJSO is toegankelijk voor ieder jong talent. Wanneer contributie of het betalen van een instrument een probleem is, verleent de stichting op verzoek dispensatie of wordt een beroep gedaan op het Jeugdcultuurfonds; het HJSO wil gelijke kansen en talentontwikkeling faciliteren voor iedereen. Het HJSO maakt dit ook duidelijk in zijn uitingen, mede door een opvallende banner op de website en informatie in de brochures. Daarnaast stellen we voor onze eigen concerten altijd een ruim aantal vrijkaarten beschikbaar voor onze leden en ook voor andere jongeren, zodat eenieder kan komen kijken. Voor de komende periode willen we onderzoeken of we dit kunnen uitbreiden met een samenwerking met de Stadspas, zodat we een voor ons weer nieuw publiek kunnen attenderen op hoe leuk het is om naar een strijkersconcert te gaan. Zo zorgen we voor een mix tussen gratis en betaalde concerten, en zoeken we

naar een balans tussen inkomsten verwerven en breed toegankelijk zijn.

In de huidige muziekwereld vervagen de genres en van musici wordt steeds meer flexibiliteit in speelstijl verwacht. We begrijpen dat er steeds meer nadruk wordt gelegd op de noodzaak van vernieuwing, diversiteit en inclusie. Het HJSO doet wat mogelijk is binnen de marges en tijd die het heeft. We zijn een kleine organisatie en werken met schoolgaande jongeren. Ieder jaar opnieuw kiezen we voor een afwisselend repertoire van traditionele klassieke werken tot barokmuziek en (nieuwe) hedendaagse composities tot pop medleys (zie ook 'Repertoire, pagina 4). Tevens werken we graag samen met andere organisaties, zowel in de sector klassieke muziek als in andere sectoren. Voorbeelden hiervan zijn onze concerten bij Soundsofmusic de afgelopen jaren, waar het orkest veelal moderne werken speelt. Dat het HJSO hier nu al een aantal keer voor is uitgenodigd, bevestigt de kwaliteit en de krachtige combinatie van discipline en plezier, die zo kenmerkend is voor het HJSO.-

Daarnaast spelen we ieder jaar arrangementen van popliedjes. Steevast maken we klassieke arrangementen bij moderne werken, zoals 'Paranoid Android' van de Britse rockband Radiohead en 'It Will Hurt' van regionale popmuzikant Arjan van der Linde. Ook schrijven we compositieopdrachten uit, die jongeren uitdagen en hen de kans geven ook deze kant van zichzelf te ontwikkelen.

FINANCIËN

Met een bescheiden jaarbegroting (zie volgende pagina's) organiseert de stichting Haydn Jeugd Strijkorkest veel activiteiten. Dit is mede mogelijk doordat kritisch wordt gekeken naar de uitgaven.

Het Haydn Jeugd Strijkorkest wordt mogelijk gemaakt door bijdragen van overheden, fondsen, bedrijven, concertbezoekers, vrienden (donateurs) en de verkoop van CD/Dvd's. Ouders van de leden betalen een bijdrage, bestaande uit contributie, een bijdrage aan de tournee en studieweekenden. Voor wie dat een probleem is, verleent de stichting op verzoek dispensatie of wordt een beroep gedaan op het Jeugdcultuurfonds; het HJSO wil immers voor iedereen talentontwikkeling faciliteren. De financiële administratie van het Haydn Jeugd Strijkorkest wordt verzorgd door Bentacera.

Circa 23% van de begroting wordt gedekt met contributies en bijdragen van de orkestleden en ongeveer 12,5% met inkomsten uit concerten en cd-verkoop. Donateurs dragen eveneens een paar procent bij. Zo'n 40% van de inkomsten komt uit subsidies van fondsen en overheden en de sponsors dekken dit jaar ongeveer 15% van de kosten.

Publieke en private financiële ondersteuning blijven van groot belang voor het HJSO. In een tijd waarin de sponsoring door bedrijven onder druk staat, is het steeds moeilijker om substantiële bijdragen uit die sector, zeker voor een wat langere periode, te verwerven. De recente pandemie en energiecrisis hebben daar zeker aan bijgedragen. Het Haydn Jeugd Strijkorkest heeft zich de afgelopen jaren daarom meer gericht op fondsen die culturele activiteiten ondersteunen, met als resultaat een meerjarige bijdrage van de provincie Drenthe en het FB Oranjewoud Fonds Cultuur. Daarnaast is kostenreductie al enige jaren dagelijkse prioriteit in de in financieel opzicht al heel bescheiden huishouding van het HJSO. De stichting beschikt over enige

reserves om een tekort voor komend jaar op te kunnen vangen, maar dit biedt uiteraard geen structurele oplossing in een tijd die ook voor onze eigen stichting steeds duurder wordt. Er wordt daarom actief verder gezocht. Het HJSO zal creatief en ondernemend moeten opereren om uit de private sector meer steun te genereren.

Structurele financiële ondersteuning door overheden is essentieel voor de continuïteit. Het HJSO is dan ook zeer blij met de meerjarige subsidieregeling vanuit de gemeente Groningen. Met een jaarlijkse bijdrage kunnen we de activiteiten die voor het huidige en komende seizoen staan gepland doorgang laten vinden - activiteiten die tot de kernactiviteiten van het HJSO behoren en bijdragen aan het behalen van onze doelstelling: het opsporen en begeleiden van extra getalenteerde jonge strijkers in Noord-Nederland.

De totale kosten voor het seizoen 2023-2024 bedragen € 145.900. Aan de Gemeente Groningen vragen we om een bijdrage in de kosten van € 31.000 zoals vastgesteld in de Cultuurnota 2021-2024. Deze bijdrage wordt ingezet voor onze kernactiviteiten, die worden toegelicht in onze activiteitenbegroting. Op de volgende pagina's is onze algemene begroting voor het seizoen 2023-2024 te vinden, die inzicht geeft in onze activiteiten, onkosten en inkomsten.

Haydn Jeugd Strijkorkest
Postbus 1385
9701 BJ Groningen
06-42840512
Info@hjso.nl
www.hjso.nl

KvK 02064402
IBAN: NL10 INGB 0002 8044 01
BIC: INGBNL2A
t.n.v. Stichting HJSO te Groningen

BEGROTING 2024

<i>Haydn Jeugd Strijkorkest</i>	
	2024
lasten	€ 145.900
instroom	€ 1.000
personeel	€ 53.675
marketing	€ 3.000
vervoer	€ 10.400
productie	€ 57.450
organisatie	€ 18.225
afschrijvingen	€ 2.150
baten	€ 145.900
subsidies	€ 58.500
sponsoring	€ 20.000
CD verkoop	€ 200
bijdrage leden	€ 33.950
recettes + uitkoop	€ 18.250
donaties	€ 15.000
bedrijfsresultaat	€ -
rente	€ 100
resultaat	€ 100
reservering algemeen + lustrum 2024	€ -

UITGEWERKTE BEGROTING 2024 – LASTEN

<i>lasten</i>		2024
instroom		€ 1.000
4300	kweekvijver/HVSO	€ 500
4310	jeugd strijkers dag	€ 500
personeel		€ 53.675
4000	dirigent/coaches	€ 17.600
4010	management	€ 26.000
4020	solisten/remplacanten	€ 10.075
marketing		€ 3.000
4510	marketing	€ 2.500
4520	porto	€ 500
vervoer		€ 10.400
4400	benzine	€ 1.250
4410	onderhoud auto	€ 1.000
4420	motorrijtuigenbelasting	€ 1.350
4430	autoverzekering	€ 600
4450	vervoer nationaal	€ 5.500
4460	autostalling	€ 700
productie		€ 57.450
4200	productiekosten	€ 4.200
4210	catering orkest	€ 2.000
4220	instrumentarium	€ 500
4230	bladmuziek	€ 3.000
4240	buma, stemra	€ 500
4250	huren concertzalen	€ 2.500
4260	buitenlandse concertreizen	€ 40.000
4270	CD/DVD opnames	€ 3.500
4280	kamermuziek	€ 1.000
4290	bloemen	€ 250
organisatie		€ 18.225
4740	abonn/vaklit	€ 150
4700	huur kantoor	€ 0
4705	huur repetitieruimte	€ 5.500
4780	lustrum 2024	€ 1.000
4785	studieweekend	€ 5.000
4720	internet	€ 0
4725	telefoonkosten	€ 100
4745	burokosten	€ 375
4730	verzekeringen	€ 1.000
4750	bestuurskosten	€ 500
4760	bankkosten	€ 100
4710	accountant/administratie	€ 4.500
afschrijvingen		€ 2.150
4810	afschrijving inventaris	€ 0
4820	afschrijving instrumentarium	€ 500
4830	afschrijving vervoermiddelen	€ 1.650
TOTAAL		€ 145.900

UITGEWERKTE BEGROTING 2024 – BATEN

<i>baten</i>		2024
subsidies		€ 58.500
8000	overheden subsidies	€ 38.500
	Gemeente Groningen	€ 31.000
	Provincie Groningen	€ 2.500
	Provincie Drenthe	€ 5.000
8010	fondsen bijdragen	€ 20.000
	FB Oranjewoud Fonds Cultuur	€ 20.000
sponsoring		€ 20.000
8200	sponsoring bedrijven	€ 20.000
CD verkoop		€ 200
8300	cd-verkoop	€ 200
bijdrage leden		€ 33.950
8100	contributies leden	€ 17.250
8110	bijdrage leden tournee	€ 13.950
8120	bijdrage leden overig	€ 2.750
recettes + uitkoop		€ 18.250
8400	recettes + uitkoop	€ 18.000
8405	Sena vergoedingen	€ 250
donaties		€ 15.000
8500	donaties	€ 15.000
TOTAAL		€ 145.900